

# Hur företag kan bidra till att försvara samhällen

Nio arbetspapper framtagna av SOFF:s medlemsgrupper för att utvecklas i dialog med ekosystemets aktörer

**Nr 6: Behov av långsiktighet, dialog och olika roller**



**SOFF**  
Säkerhets- och försvarsföretagen

Vi behöver bygga broar mellan stat och säkerhets- och försvarsföretagen med dialog som verktyg för att tillsammans försvara Sverige. Den konstanta förändrade hotbilden mot oss kräver att nya tekniska lösningar och nya samarbetsformer skapas för att eliminera risker och sårbarheter på ett effektivt sätt. Det främsta verktyget tillgängligt för att lyckas bli motståndskraftiga mot hot tillsammans är genom dialog och samverkan, som vårt bästa försvar.

Ett långsiktigt strategiskt perspektiv är avgörande för försörjningen, men kunskap är samtidigt avgörande för en strategis framgång. Vi måste därför bli bättre på att sätta försörjningen i sitt sammanhang och förvärva kunskap.

Försvarsmaktens uppgift är att försvara Sverige vid väpnat angrepp och för att lyckas med den uppgiften måste materiel och logistik för sådana förhållanden vara tillgängliga och tillgodes. Här spelar företagen en betydande roll. För att bli bättre på att sätta försörjningen i sitt sammanhang måste vi därför förstå och diskutera den komplexa karaktär som försörjning av kunskap, materiel och industriell förmåga till försvaret innebär.

Försvarsmakten och Försvarsdepartementet måste öka sin kunskap om den marknad de handlar ifrån och ett sätt att förvärva den kunskapen är att ingå i en dialog med marknadens olika aktörer rörande teknikutveckling och branschvillkor. Några exempel är att öka kunskapen om vad som händer inom ett visst branschsegment och vilka villkor som råder. Även hur kravställning i olika dimensioner – teknik och kommersiellt – tas emot och uppfattas. Om försvarsmarknaden ska vara effektiv förutsätter detta att staten har kunskap om att de krav som de ställer ut till marknaden är på rätt nivå och balanserade utifrån Försvarsmaktens behov som marknadens möjligheter leder till en pragmatisk strategi.

#### *Dialog som vårt bästa försvar*

Dialogen är avgörande för att hitta en modell för hur vi bättre kan riskdela och finansiera utveckling tillsammans. Vi måste bli mer inkluderande i vårt sätt att samverka, där vi behöver använda oss av alla dialogens verktyg för att tillsammans försvara Sverige.

En tidig och förutsättningslös diskussion kring vad vi ska dimensionera våra resurser behövs. Detta innefattar vilken kompetens samt affärsmodell som, vi gemensamt och på bästa sätt, kan skapa adekvat förmåga med. Det viktigaste är inte vilken aktör som gör vad, utan att vi får rätt förmåga i alla konfliktnivåer, med rätt försörjningssäkerhet till så låg kostnad som möjligt.

I tidiga skeden finns stor påverkansmöjlighet – utan särskilt stor kostnad. Som inkluderar förutsättningar för internationellt samarbete. Men det kräver att kund har kunnande, förmåga och mod att ta initiativ. Vi har inte råd att gissa vad kunden behöver och hur kunden tänker. Är staten en djärv och kompetent kund skapas goda affärer. Om inte så har marknaden svårt att leverera rätt. Vidmakthållande, uppgradering, nyanskaffning och utveckling är i stora delar överlappande metoder för att erhålla en operativ förmåga. Ett långsiktigt förmågeövertag kräver investeringar i forskning och utveckling (FoU).

För att upprätthålla nationell kompetens för detta är export och deltagande i internationella samarbeten centralt. Strategiska partnerskap, gemensam anskaffning och kostnadsdelning ökar den operativa förmågan inom befintliga ekonomiska ramar.

Konsekvenserna för en avsaknad dialog mellan staten och säkerhets- och försvarsföretagen är betydande för försvararet av Sverige. De senaste 20 åren har en situation av fred varit styrande för statens upphandlingar. Kostnad har varit drivande. Vid konflikt är handlingsfriheten drivande. I kris är det en avvägning. Affärsmodellen för fred är i förändring samtidigt som vi ser en förändring mot att ta ökad risk. Vilka krav medför detta? Hur kan vi bibehålla kostnadseffektivitet och ändå lösa de utmaningar vi har mot kris och krig? Företagen ser ett behov av att relationer mellan stat och företag i kristider underlättas av bra relationer i fredstid och för att detta ska vara möjligt kräver det en kontinuerlig och nära dialog.

På en internationell nivå ser vi hur försvarsteknisk utveckling oftast sker genom samarbete. En nationell förmåga krävs då för att kunna delta och göra sig gällande. Det är därför angeläget att Sverige fortsätter att ha en försvarsforskning som ligger på framkant. För att Sverige ska vara en attraktiv part i internationella samarbeten blir det fortsatt viktigt att vi kan bidra med högteknologiskt kunnande. Att finna bra lösningar för framtida materiel och tjänster är inte enkelt. Många idéer kommer att förkastas på vägen. Att ta idéer till praktisk implementation är något Sverige historiskt visat som ett styrkeområde. Att finna former för dialog, både på kort och lång sikt, kommer att ställa stora krav på insikt, inställning och insats hos alla parter.

SOFF avser att arrangera samtal som belyser flera aspekter av försörjningen;

- Om vägen till tidig dialog är förtroende, hur skulle en utvärderingsmodell kunna utvecklas som mäter mer än kostnad/pris?
- I grunden handlar det inte om vilka resurser vi har, utan att förstå hur vi värderar och använder resurserna som skapar försvarsförmåga. Vad kännetecknar en dialog som ställer rätt frågor?
- Liksom andra länder har Sverige sina styrkor, svagheter och begränsningar. För att förstärka balansräkningen – när för- och nackdelar vägs samman – vad är de viktigaste frågor staten har att besvara?

## **Nio arbetspapper för en attraktiv försvarsmarknad**

Företag bygger försvarsförmåga

Landet annorlunda

Beroende till företag

Försörjningssäkerhet

Ägande, insyn och kontroll

*Behov av långsiktighet, dialog och olika roller*

Kunskap och kompetens

Digitalt försvar

Mindre företag



**SOFF**  
Säkerhets- och  
försvarsföretagen